

**Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Brodnicy
za rok 2023**

BRODNICA, MARZEC 2024 R.

SPIS TREŚCI:

I. DZIAŁALNOŚCI BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W BRODNICY W 2023 ROKU.....	3
A. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA DLA BANKU W 2023 ROKU.....	3
B. KLUCZOWE DANE O DZIAŁALNOŚCI BANKU W 2023 ROKU	3
C. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE DZIAŁALNOŚCI I ROZWOJU BANKU W 2023 ROKU.....	4
II. SYTUACJA FINANSOWA BANKU W 2023 ROKU	4
A. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	4
B. BILANS	6
C. WSKAŹNIKI FINANSOWE.....	8
D. ZARZĄDZANIE ZASOBAMI FINANSOWYMI	9
III. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM I ADEKWATNOŚCIĄ KAPITAŁOWĄ.....	9
A. CELE I ZADANIA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	9
B. ZARZĄDZANIE GŁÓWNYMI RODZAJAMI RYZYKA	10
C. ZARZĄDZANIE ADEKWATNOŚCIĄ KAPITAŁOWĄ.....	13
IV. DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA.....	15
A. DZIAŁALNOŚĆ KREDYTOWA	15
B. CHARAKTERYSTYKA UDZIELANYCH GWARANCJI	15
C. DEPOZYTY	16
D. OPERACJE NA RYNKU PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH.....	16
E. DZIAŁALNOŚĆ ROZLICZENIOWA BANKU	16
F. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI FINANSOWYMI	17
G. ROZWÓJ USŁUG BANKOWYCH	17
H. INWESTYCJE W TECHNOLOGIE INFORMATYCZNE	17
V. ORGANIZACJA I POWIĄZANIA KAPITAŁOWE Z INNYMI PODMIOTAMI... 18	
A. PODSTAWY PRAWNE DZIAŁANIA BANKU ORAZ STRUKTURA UDZIAŁOWCÓW	18
B. FUNDUSZ UDZIAŁOWY	18
C. ZMIANY W STRUKTURZE UDZIAŁOWCÓW W 2023 ROKU	18
D. UDZIAŁY W INNYCH JEDNOSTKACH.....	19
VI. PROGNOZY FINANSOWE I PLANY ROZWOJU.....	19
ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ	20
VII. STRUKTURA ORGANIZACYJNA	20
A. STRUKTURA WŁADZ BANKU.....	20
B. CENTRALA I JEDNOSTKI HANDLOWE.....	20
VIII. DANE DOTYCZĄCE WŁADZ I PRACOWNIKÓW BANKU	20
A. SKŁAD ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ.....	20
B. PRACOWNICY	21

I. DZIAŁALNOŚCI BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W BRODNICY W 2023 ROKU

A. Najważniejsze wydarzenia dla Banku w 2023 roku

Rok 2023 był okresem w działalności Banku Spółdzielczego w Brodnicy (Banku), w którym prowadził on działalność w warunkach utrzymujących się wysokich stóp procentowych, inflacji oraz dalszej agresji Rosji przeciw Ukrainie. W efekcie w/w na przestrzeni minionego roku miały miejsce między innymi:

- wysoki poziom inflacji, którego potwierdzeniem jest wzrost kosztów oraz w odpowiedzi na którego znacząco podniesiono płacę minimalną;
- uruchomienie wsparcia dla rolnictwa w postaci kredytów płynnościowych z linii UP z dofinansowaniem skarbu państwa;
- kontynuacja "wakacji kredytowych" dla kredytobiorców kredytów mieszkaniowych.

Poziom stóp procentowych oraz stabilna baza depozytowa pozwoliły by Bank wypracował wynik finansowy netto w kwocie pozwalającej na utrzymanie czołowej pozycji w gronie największych banków spółdzielczych, których suma bilansowa przekracza 1 miliard złotych.

W 2023 roku Bank, na podstawie decyzji z dnia 1 sierpnia 2017 roku Komisji Nadzoru Finansowego kontynuował działalność jako podmiot niezrzeszony.

B. Kluczowe dane o działalności Banku w 2023 roku

W 2023 roku Bank wypracował zysk brutto w wysokości 98 283 tys. zł natomiast po pomniejszeniu o obciążenia podatkowe wyniósł on 79 000 tys. zł. Wypracowany wynik finansowy po zaliczeniu do funduszy własnych pozwoli na kontynuację bezpiecznego rozwoju Banku w kolejnych latach.

Wynik z działalności bankowej wyniósł 169 190 tys. zł i wzrósł o 15,67% w stosunku do roku poprzedniego, jedną z przyczyn był odnotowany o 17,88% wzrost wyniku z tytułu odsetek wynikający ze wzrostu stóp procentowych oraz dynamiki akcji kredytowej.

W 2023 roku nastąpił nieznaczny spadek zagregowanego wyniku z tytułu prowizji o 231 tys. zł.

Istotną pozycją w rachunku zysków i strat jest wynik osiągnięty z prowadzonej działalności walutowej. Wynik z pozycji wymiany 1 780 tys. zł., nie uległ on istotnej zmianie w stosunku do roku ubiegłego.

Zgodnie z założeniami Planu ekonomiczno-finansowego, Bank utworzył rezerwy pozwalające w sposób adekwatny zabezpieczyć ryzyko prowadzonej działalności. Tworząc rezerwy celowe Bank uwzględnił również wzrost ryzyka kredytowego kredytobiorców mieszkaniowych, niepewność w zakresie obowiązków informacyjnych w zakresie stosowania stawki WIBOR oraz zmiany prawne ograniczające skuteczność procesów restrukturyzacji i windykacji. Wartości rezerw celowych utworzonych w 2023 roku wzrosła o 8 066 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku suma bilansowa Banku osiągnęła wartość 3 054 315 tys. zł, co oznacza wzrost o 15,62% w stosunku do roku poprzedniego.

W 2023 roku poziom należności sektora niefinansowego i budżetowego osiągnął wartość 1 215 116 tys. zł co oznacza wzrost w porównaniu do roku poprzedniego o 10,86%.

Wartość kapitałów własnych i wyniku finansowego netto Banku w ujęciu bilansowym na koniec 2023 roku wyniosła 355 415 tys. zł. Wartość kapitałów wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 22,08%. Wobec rosnących wymogów w zakresie adekwatności kapitałowej, Zgromadzenie przedstawicieli zdecydowało o przeznaczeniu 97,58% wypracowanego w 2022 roku zysku netto na zwiększenie funduszu zasobowego. Wypracowany przez Bank wynik finansowy jest głównym źródłem zasilenia kapitałów własnych Banku.

Wzorem lat ubiegłych, również w 2023 roku kontynuowano prace wzmacniające bezpieczne funkcjonowanie Banku jako podmiotu samodzielnego. Prace te, prowadzone były między innymi w następujących obszarach:

1. bezpieczne i efektywne zarządzanie aktywami;
2. zachowanie bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego;
3. zapewnienie płynności;
4. zachowanie konkurencyjności i efektywności działania pozwalającej na konsekwentne powiększanie funduszy własnych z wypracowanego zysku;
5. zapewnienie ciągłości i bezpieczeństwa świadczonych usług realizowanych obecnie przy współdziałaniu innych uczestników krajowego rynku finansowego;
6. zmiany organizacyjno-prawne.

Efektami prowadzonych prac w/w zakresach są:

1. rozwój systemów zarządzania ryzykiem;
2. kontynuowanie dotychczasowej współpracy z innymi samodzielnymi uczestnikami rynku międzybankowego jak Santander Bank Polska S.A., czy Pekao S.A., mBank czy BPS S.A. między innymi poprzez lokowanie czasowych nadwyżek finansowych, przeprowadzania rozliczeń w obrocie międzynarodowym, zakupu papierów wartościowych oraz zasileń i odprowadzeni gotówkowych;
3. aktywny udział Banku w pracach Związku Banków Polskich i Krajowego Związku Banków Spółdzielczych.

C. Uwarunkowania zewnętrzne działalności i rozwoju Banku w 2023 roku

1. Otoczenie rynkowe

Produkt krajowy brutto Polski wzrósł realnie w 2023 roku o 0,2% - wstępne szacunki.

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2023 roku ukształtowała się na poziomie 5,1% wobec 5,2% w grudniu 2022 roku.

2. Wyniki finansowe Banku na tle wyników finansowych sektora bankowego

Według wstępnych opracowań KNF roczna dynamika aktywów sektora spółdzielczego zwiększyła się o 10,1%, w stosunku do wartości odnotowanej w Banku na poziomie 15,48%.

W 2023 roku Bank zanotował 18,08% wzrost należności od sektora niefinansowego oraz budżetu, natomiast saldo zobowiązań podmiotów niefinansowych i jednostek budżetu w 2023 r. wzrosło w Banku o 12,43%.

Zysk netto BS w Brodnicy wyniósł 79 000 tys. zł, co oznacza wzrost o 33,99% w stosunku do roku ubiegłego.

II. SYTUACJA FINANSOWA BANKU W 2023 ROKU

A. Rachunek zysków i strat

1. Przychody z tytułu działalności bankowej

W 2023 roku przychody z działalności bankowej wyniosły 169 190 tys. zł. Największą pozycję stanowiły przychody z tytułu odsetek, które osiągnęły poziom 200 980 tys. zł i były wyższe niż w roku poprzednim o 32,01%. Na przychody z tytułu odsetek składają się:

- odsetki od kredytów: 111 016 tys. zł,

- odsetki od lokat międzybankowych: 8 111 tys. zł,
- odsetki od papierów wartościowych: 81 853 tys. zł.

Średnie oprocentowanie aktywów w 2023 roku wyniosło 7,16% wobec 6,17% w roku 2022.

W 2023 roku Bank odnotował 1,47% spadek wyniku z tytułu prowizji i opłat, pozycja ta wyniosła 15 488 tys. zł, wobec 15 719 tys. zł w 2022 roku. W 2023 roku odnotowano również spadek wyniku z pozycji wymiany który osiągnął wartość 1 780 tys. zł., zysk ten dotyczył różnic kursowych z tytułu skupu i sprzedaży walut prowadzonych z klientami Banku.

2. Koszty działalności bankowej

Koszty działalności bankowej w 2023 roku wyniosły 54 359 tys. zł. Największą ich część stanowiły koszty z tytułu odsetek, które w opisywanym okresie wzrosły o 25 466 tys. zł w stosunku do 2022 roku i wyniosły 47 558 tys. zł. Natomiast koszty z tytułu prowizji wyniosły 4 350 tys. zł i były o 13,09% niższe niż w 2022 roku. Na koszty odsetkowe składają się:

- odsetki od depozytów klientów: 38 753 tys. zł;
- odsetki od lokat i pożyczek podmiotów finansowych i budżetu 8 805 tys. zł.

Średnie oprocentowanie pasywów kosztowych wyniosło w 2023 roku 2,03% wobec 1,03% w 2022 roku.

3. Pozostałe przychody i koszty

Pozostałe przychody operacyjne wyniosły 3 243 tys. zł, na które składały się między innymi przychody z odzyskanych należności pozabilansowych w postępowaniu windykacyjnym, sprzedaży wierzytelności nieściągalnych oraz sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Banku.

Pozostałe koszty operacyjne wyniosły 1 093 tys. zł i w znacznej mierze były związane z tworzeniem rezerw na przyszłe zobowiązania pracownicze, kosztami windykacji należności, postępowań sądowych i egzekucyjnych.

Koszty działania Banku wyniosły w 2023 roku 62 937 tys. zł i były o 16,00% wyższe od poniesionych w 2022 roku, w tym:

• wynagrodzenia	38 136 tys. zł
• narzuty na wynagrodzenia	6 596 tys. zł
• pozostałe koszty	18 205 tys. zł

Koszty amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w 2023 roku wyniosły 2 054 tys. zł i były o 22,47% wyższe od kosztów w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Poziom rezerw celowych w 2023 roku zmniejszył się i wyniósł 8 066 tys. zł., w tym rezerwa na wzrost ryzyka z tytułu kredytobiorców kredytów mieszkaniowych.

4. Zysk

Bank osiągnął w 2023 roku zysk brutto w wysokości 98 283 tys. zł. Wynik finansowy brutto był o 22 917 tys. zł wyższy niż w roku 2022 (wzrost o 30,41%).

Obowiązkowe zmniejszenie zysku brutto z tytułu podatku dochodowego wyniosło 19 283 tys. zł, z czego odroczone zwiększała wartość podatku dochodowego o kwotę 92 tys. zł.

Osiągnięty przez Bank na koniec 2023 roku zysk netto wyniósł 79 000 tys. zł i był wyższy o 20 039 tys. zł w stosunku do roku 2022 (wzrost o 33,99%).

Tab. 1. Dynamika wybranych wielkości rachunku zysków i strat (tys. zł)

Rachunek zysków i strat (w tys.)	31.12.2023	31.12.2022	Dynamika 2023-2022
Wynik z tyt. odsetek	153 422	130 156	17,88%
Wynik z tyt. prowizji	15 488	15 719	-1,47%
Wynik z pozycji wymiany	1 780	1 824	-2,40%
Wynik na działalności bankowej	169 190	146 264	15,67%
Koszty działania banku	62 937	54 257	16,00%
Amortyzacja	2 054	1 677	22,47%
Różnica rezerw i aktualizacji	8 066	10 419	-22,59%
Zysk brutto	98 283	75 366	30,41%
Podatek dochodowy	19 283	16 405	17,54%
Zysk netto	79 000	58 961	33,99%

B. Bilans

1. Suma bilansowa

Suma bilansowa Banku na koniec grudnia 2023 roku wynosiła 3 054 315 tys. zł i była wyższa od stanu na koniec roku poprzedniego o 412 591 tys. zł, tj. o 15,62%.

Tab. 2. Struktura i dynamika wybranych wielkości bilansowych (w tys. zł)

wielkości bilansowe	31.12.2023	udział	31.12.2022	udział	dynamika 2022-2023
Kasa, operacje z bankiem centralnym	160 403	5,25%	131 060	4,96%	22,39%
Należności od sektora finansowego	83 147	2,72%	72 968	2,76%	13,95%
Należności od sektora niefinansowego	1 132 896	37,09%	1 004 009	38,01%	12,84%
Należności sektora budżetowego	82 220	2,69%	79 175	3,00%	3,85%
Dłużne papiery wartościowe	1 559 639	51,06%	1 325 201	50,16%	17,69%
Zobowiązania wobec sektora finansowego	347	0,01%	212	0,01%	63,52%
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	2 397 847	78,51%	2 030 644	76,87%	18,08%
Zobowiązania wobec sektora budżetowego	247 528	8,10%	285 868	10,82%	-13,41%
Kapitały własne (w tym zysk netto)	355 415	11,64%	276 955	10,48%	28,33%
Suma bilansowe	3 054 315	15,62	2 641 724		15,62%

2. Aktywa

Podstawową pozycję w strukturze aktywów są należności z tytułu dłużnych papierów wartościowych 51,06%, a następnie z tytułu kredytów podmiotów niefinansowych 37,09%. Dynamika wartości udzielonych klientom kredytów w 2023 roku była niższa od dynamiki sumy aktywów ogółem. Wartość należności z tytułu kredytów (kapitał) od klientów wyniosła 1 246 824 tys. zł., natomiast saldo rezerw celowych na należności na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiło 44 427 tys. zł.

Zwiększył się udział dłużnych papierów wartościowych w aktywach Banku, z 50,16% na koniec 2022 roku do 51,06% na koniec 2023 roku. Wartość bilansowa posiadanych w portfelu Banku dłużnych papierów wartościowych na koniec 2023 roku wyniosła 1 559 639 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Bank posiadał następujące dłużne papiery wartościowe w wartości nominalnej:

• Bony pieniężne NBP	710 000 tys. zł
• Obligacje Skarbowe	365 000 tys. zł
• Obligacje banków	271 401 tys. zł
• Obligacje pozostałych instytucji sektora finansowego (w tym obligacje PFR)	126 000 tys. zł
• Obligacje podmiotów niefinansowych	68 389 tys. zł
• Obligacje samorządowe	13 675 tys. zł

Poza wyżej wymienionymi papierami dłużnymi Bank posiadał również akcje i udziały o łącznej wartości 7 953 tys. zł.

Na koniec 2023 roku udział środków pieniężnych zgromadzonych w kasach Banku w sumie bilansowej spadł w stosunku do roku ubiegłego i wyniósł 24 345 tys. zł, z tego w walutach obcych w przeliczeniu na złote równowartości 2 446 tys. zł. Bank na rachunku w Banku Centralnym na koniec 2023 roku posiadał środki w kwocie 133 645 tys. zł.

Należności od sektora finansowego, w tym lokaty w innych bankach stanowiły na koniec grudnia 2023 roku 2,72% ogółu aktywów (83 147 tys. zł) i ukształtowały się na poziomie wyższym niż w 2022 roku. Na saldo tej pozycji na koniec grudnia 2023 roku składały się:

- należności: 83 136 tys. zł,
- odsetki: 11 tys. zł.

Na koniec 2023 roku wartość księgowa brutto rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych i prawnych osiągnęła poziom 51 573 tys. zł wobec 49 878 tys. zł w roku 2022.

Wartości niematerialne i prawne na koniec grudnia 2023 roku wynosiły 584 tys. zł., pozycja ta obejmuje wartość netto oprogramowania komputerowego.

3. Pasywa

Dominującą pozycję w strukturze pasywów stanowią zobowiązania wobec klientów z tytułu środków zdeponowanych na rachunkach bieżących i terminowych. Na koniec grudnia 2023 roku wartość depozytów klientów wynosiła 2 645 376 tys. zł, czyli 86,61% sumy bilansowej. W strukturze zobowiązań wobec klientów zdecydowanie przeważają depozyty złotowe, które stanowią prawie 96,45% wartości wszystkich depozytów klientów. Depozyty w walutach obcych osiągnęły na koniec grudnia 2023 r. wartość w przeliczeniu na złote 93 908 tys.:

- 75 697 tys. zł – depozyty w EUR
- 14 689 tys. zł – depozyty w USD
- 2 331 tys. zł – depozyty w GBP
- 1 191 tys. zł – depozyty w SEK

Kapitały własne jako kategoria bilansowa z uwzględnieniem wypracowanego w 2023 roku zysku wyniosły 355 415 tys. zł i były wyższe o 28,33% w stosunku do roku poprzedniego.

Kolejną istotną pozycją w pasywach Banku były środki pochodzące z emisji obligacji podporządkowanych która miała miejsce we wrześniu 2015 roku. Wartość pozyskanych środków wyniosła 15 000 tys. zł.

Na uwidocznioną w pasywach bilansu kwotę rezerw 21 115 tys. zł składa się:

- rezerwa na odroczony podatek dochodowy: 5 954 tys. zł
- rezerwa na roczne wynagrodzenia organów stanowiących: 207 tys. zł
- rezerwa na odpłaty emerytalne i rentowe: 3 577 tys. zł
- rezerwa na zmienne składniki wynagrodzeń: 3 239 tys. zł
- rezerwa na zobowiązania pozabilansowe: 573 tys. zł
- rezerwa z tytułu składek na rzecz BFG: 2 471 tys. zł
- rezerwa na koszty związane ze zwrotem podwyższenia marży do czasu wpisu w hipotecę: 46 tys. zł
- rezerwa na zaległe urlopy: 702 tys. zł
- rezerwa na zdarzenia niepewne w zakresie WIBOR: 4 346 tys. zł

4. Pozycje pozabilansowe

Udzielone zobowiązania pozabilansowe ogółem na koniec grudnia 2023 roku wyniosły 150 835 tys. zł. Na pozycje pozabilansowe składają się:

- zobowiązania pozabilansowe udzielone w wartości brutto, w tym:
  - dotyczące finansowania: 149 100 tys. zł,
  - gwarancyjne: 1 735 tys. zł.

C. Wskaźniki Finansowe

Na koniec 2023 roku współczynnik kapitałowy wyniósł 25,94%.

Bank zgodnie z art. 92 CRR wyznacza współczynnik kapitałowy w procentach jako pomnożony przez 100 ułamek, którego licznikiem jest wartość funduszy własnych, a mianownikiem pomnożony przez 12,5 całkowity wymóg kapitałowy.

Fundusze własne Banku ujmowane w rachunku adekwatności kapitałowej wyniosły na koniec 2023 roku 280 127 tys. zł.

Całkowity wymóg kapitałowy wyniósł 86 177 tys. zł, z czego:

- 1) kwota wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe wyniosła 72 000 tys. zł;
- 2) kwota wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne wyniosła 14 177 tys. zł.

Tab. 3. Wskaźniki efektywności w latach 2022 - 2023

Wskaźnik	2023 rok	2022 rok
Zwrot na aktywach (ROA)	2,85%	2,34%
Zwrot z kapitału (ROE)	29,47%	26,44%
Marża odsetkowa netto	5,58%	5,23%
Marża finansowa	6,15%	5,86%

Powyższe współczynniki i wskaźniki liczone w następujący sposób:

Współczynnik kapitałowy = fundusze własne netto ÷ pomnożony przez 12,5 całkowity wymóg kapitałowy

Zwrot z kapitału (ROE) = zysk netto za ostatnie 12 mies. ÷ średnia roczna wartość funduszy własnych

Zwrot na aktywach (ROA) = zysk netto za ostatnie 12 mies. ÷ średnia roczna wartość aktywów

Marża odsetkowa = wynik z tytułu odsetek ÷ średni stan aktywów odsetkowych

Marża finansowa = wynik z tytułu odsetek + wynik z tytułu prowizji ÷ średni stan aktywów odsetkowych

Zysk na jednostkę udziałową = zysk netto za ostatnie 12 mies. ÷ ilość jednostek udziałowych na koniec roku

D. Zarządzanie zasobami finansowymi

Informacja o źródłach finansowania, zaciągniętych kredytach, umowach pożyczki, poręczeniach i gwarancji

Podstawowym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty klientów. Bank przyjmuje środki zarówno od podmiotów gospodarczych, jednostek budżetu, jak i osób fizycznych.

Bank w roku 2015 wyemitował obligacje podporządkowane w kwocie 15 000 tys. zł, które za zgodą KNF zaliczono do funduszy własnych. Od stycznia 2014 roku Bank zobligowany został do przestrzegania przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR).

Bank posiada wystarczającą ilość środków dla zapewnienia ciągłości finansowania działalności. Dodatkowo Bank, na podstawie podpisanych umów posiada możliwość zaciągnięcia kredytu technicznego i/lub lombardowego w NBP.

III. Zarządzanie ryzykiem i adekwatnością kapitałową

A. Cele i zadania zarządzania ryzykiem

Głównym celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie bezpieczeństwa środków powierzonych przez klientów Banku oraz zapewnienie skuteczności podejmowanych decyzji maksymalizujących uzyskiwane dochody w dłuższym horyzoncie czasowym, przy akceptowalnym poziomie ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem w Banku jest procesem zintegrowanym i odbywa się w oparciu o regulacje nadzorcze oraz o wewnętrzne procedury zatwierdzone przez Radę Nadzorczą i/lub Zarząd Banku. Obowiązujące procedury w tym zakresie podlegają okresowej weryfikacji stosownie do zmian uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych funkcjonowania Banku.

Ogólne ramy zarządzania ryzykiem zostały określone w następujących dokumentach przyjętych przez Zarząd i zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą obejmujących między innymi:

- 1) Strategia zarządzania ryzykiem w Banku,
- 2) Plan ekonomiczno-finansowy,
- 3) Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym,
- 4) Polityka zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 5) Polityka zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- 6) Polityka zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań,
- 7) Polityka zarządzania ryzykiem płynności,
- 8) Polityka zarządzania ryzykiem inwestycji finansowych,
- 9) Instrukcja Plan awaryjny działania na wypadek utraty płynności oraz
- 10) Plan naprawy – aktualizacja przygotowany na podstawie obowiązującej ustawy Prawo bankowe.

Ich uszczegółowieniem są zaakceptowane przez Zarząd instrukcje (zasady) zarządzania poszczególnymi ryzykami delegujące obowiązki na poziom poszczególnych komórek organizacyjnych oraz wskazujące szczegółowe procesy i zawierające opis poszczególnych działań, w tym czynności kontrolnych.

Zgodnie z przyjętymi regulacjami wewnętrznymi w systemie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Komitet Audytu Rady Nadzorczej,
- 3) Zarząd Banku,
- 4) Komitet Kredytowy,
- 5) Komitet Inwestycyjny,
- 6) Komórki organizacyjne zarządzające poszczególnymi rodzajami ryzyka,
- 7) Komórka ds. ryzyka braku zgodności,
- 8) Zespół Audytu Wewnętrznego,
- 9) Pozostałe komórki organizacyjne.

Proces zarządzania ryzykiem ma charakter ciągły, składa się on z następujących etapów:

- 1) identyfikacji ryzyka,
- 2) pomiaru ryzyka,
- 3) monitorowania i kontroli ryzyka,
- 4) raportowania ryzyka,
- 5) podejmowania działań zaradczych,
- 6) przeglądu i weryfikacji procesu.

Profil ryzyka Banku jest uwarunkowany zdefiniowanym akceptowalnym poziomem ryzyka, tj. akceptowaną alokacją kapitału na potencjalną stratę wynikającą z przyjętego poziomu ryzyka i docelowej struktury biznesowej. Akceptowalny poziom ryzyka stanowi istotny element konstrukcji Strategii zarządzania ryzykiem w Banku i Planu ekonomiczno-finansowego.

Efektom prowadzonych działań w zakresie identyfikacji i pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka jest określenie, które z nich są istotne z punktu widzenia Banku, ich klasyfikacja w celu stałej oceny, a także z perspektywy celowości pokrycia danego ryzyka kapitałem.

B. Zarządzanie głównymi rodzajami ryzyka

1. Ryzyko kredytowe

Polityka kredytowa Banku (w tym EKZH, DEK i koncentracji kredytowej)

Bank realizując swoją politykę kredytową podejmuje działania zmierzające do efektywnego zagospodarowania posiadanych środków finansowych z zachowaniem bezpieczeństwa ich zwrotu. Proces kredytowy w Banku jest ściśle sformalizowany i uwzględnia przepisy Prawa bankowego, oraz normy i rekomendacje nadzorcze.

W celu minimalizacji ryzyka kredytowego Bank stosuje jednolite procedury oceny zdolności kredytowej poszczególnych grup klientów, limity zaangażowania wobec pojedynczych podmiotów oraz podmiotów powiązanych kapitałowo, organizacyjnie, personalnie i biznesowo. Monitorowane jest ryzyko kredytowe całego Banku jak i poszczególnych kredytobiorców. Minimalizacja łącznego ryzyka kredytowego wiąże się z tworzeniem rezerw celowych na należności, zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi. Bank stosuje zasady redukcji ryzyka określone w rekomendacjach i uchwałach KNF, rozporządzeniach Ministra Finansów oraz wewnętrznych instrukcjach zatwierdzonych przez Zarząd.

Charakterystyka portfela kredytowego

Wartość należności Banku z tyt. udzielonych kredytów na koniec grudnia 2023 roku wynosiła 1 253 676 tys. zł., na przestrzeni 2023 roku odnotowano wzrost należności o 133 340 tys. zł.

W portfelu kredytowym Banku na koniec 2023 roku było siedem kredytów udzielonych w walutach obcych na kwotę 3 074 tys. EUR (tj. 13 365 tys. zł). Struktura ekspozycji kredytowych na koniec 2023 roku przedstawiała się następująco: 39,75% rolnicy indywidualni, MŚP 25,59%, oraz osoby prywatne 20,62%. W 2023 roku największy wartościowy wzrost ekspozycji kredytowych nastąpił w segmencie kredytów obrotowych.

Jakość portfela kredytowego

Na koniec 2023 roku nastąpił wzrost wartości należności w sytuacji nieregularnej do poziomu 48 185 tys. zł, z 36 024 tys. zł odnotowanego w 2022 roku. Udział należności nieregularnych w należnościach ogółem wzrósł z 3,22% w roku 2022, do poziomu 3,83% w roku 2023.

Najwyższy poziom wartości kredytów nieregularnych stanowiły kredyty w kategorii „straconej” 24 258 tys. zł (wzrost z poziomu 24 173 tys. zł w 2022 roku).

W roku 2023 wskaźnik pokrycia kredytów zagrożonych rezerwami wyniósł 65,24% i był niższy niż w roku ubiegłym.

Wg stanu na koniec 2023 roku wartość utworzonych rezerw celowych na nowe i dotychczasowe ekspozycje kredytowe zagrożone nieterminową spłatą wyniosła 41 564 tys. zł.

2. Ryzyko inwestycji finansowych

Inwestycje finansowe Banku, wg stanu na 31 grudnia 2023 roku, wyniosły 1 778 706 tys. zł, w porównaniu do poprzedniego roku wzrosły o 18,51%. Inwestycje te obejmowały:

- dłużne papiery wartościowe Skarbu Państwa o wartości 365 000 tys. zł;
- bony pieniężne NBP o wartości 710 000 tys. zł;
- dłużne papiery wartościowe podmiotów:
  - sektora finansowego – 397 401 tys. zł,
  - niefinansowego – 68 389 tys. zł;
  - budżetowego – 13 675 tys. zł.
- akcje o wartości 7 953 tys. zł;
- lokaty złożone na rynku międzybankowym o wartości 125 312 tys. zł;
- środki na rachunkach bieżących i pomocniczych 90 976 tys. zł.

Na przestrzeni 2023 roku nie stwierdzono przekroczenia przyjętych w Banku limitów, a ryzyko inwestycji finansowych ze względu na ich charakter należy określić jako umiarkowane.

3. Ryzyko płynności

W ramach zarządzania płynnością finansową Bank kieruje się następującymi zasadami:

- 1) głównym źródłem finansowania działalności Banku są stabilne środki finansowe, głównie depozyty osób prywatnych;
- 2) zapewnienie środków finansowych w kasach, na rachunkach nostro w NBP i w innych bankach oraz ulokowanych w wysoko płynnych instrumentach finansowych w ilości wystarczającej do bezpiecznego prowadzenia działalności operacyjnej;
- 3) dążenie do zrównania przyszłych przepływów pieniężnych;
- 4) efektywne zagospodarowanie wolnych środków w przypadku występowania czasowych nadwyżki płynności;
- 5) zapewnienie źródeł pozyskania finansowania w przypadku zachwiania gospodarką pieniężną.

Bank systematycznie monitoruje wartość wskaźnika płynności LCR oraz miary płynności długoterminowej NSFR wynikających z Rozporządzenia CRR. W 2023 roku nie zanotowano spadku wskaźników płynności poniżej wartości minimalnych.

Ograniczanie ryzyka płynności odbywa się według metod i zasad dostosowanych do rodzaju oraz skali prowadzonej działalności. Bank kształtuje swoją strukturę aktywów i pasywów, zapewniając osiągnięcie zakładanych wskaźników finansowych, przy zaakceptowanym poziomie ryzyka płynności. Oprócz nadzorczych miar płynności w Banku wykorzystywane są wewnętrzne limity płynności. Kontrola poziomu środków płynnych prowadzona jest na bieżąco, natomiast monitorowanie poziomu wskaźników płynności prowadzone jest codziennie. Co najmniej dwa razy w roku przeprowadzana jest weryfikacja wewnętrznych limitów ograniczających narażenie na ryzyko płynności.

Analiza osadu w depozytach bieżących i terminowych, poziomy wskaźników płynności oraz przeprowadzone testy warunków skrajnych wykazują, że płynność Banku utrzymuje się na bezpiecznym i stabilnym poziomie a ryzyko utraty płynności ocenia się jako niskie.

Bank na bieżąco monitoruje zmiany w regulacjach nadzorczych dotyczących norm płynności w tym planowanego wdrożenia Wskaźnika Finansowania Długoterminowego.

4. Ryzyko stopy procentowej

Podstawowym narzędziem analizy ryzyka stopy procentowej jest luka przeszacowania oraz bieżące monitorowanie poziomu wyniku odsetkowego oraz marży odsetkowej.

Dla zastosowanych przesunięć krzywej dochodowości nie stwierdzono przekroczeń limitów odnoszących się do zmiany wyniku odsetkowego oraz wartości ekonomicznej. Obniżenie krzywej dochodowości o 200 pkt. bazowych dla aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę dochodu odsetkowego wpłynie na spadek wyniku o 28 930 tys. zł, a wzrost krzywej o 200 pkt. bazowych wygeneruje przyrost w wartości 26 093 tys. zł. Przy równoległym przesunięciu krzywej dochodowości o -200 pkt. bazowych zmiana ekonomiczna kapitału wyniesie 10 100 tys. zł, a w przypadku równoległego przesunięcia o +200 pkt. bazowych zmiana ekonomiczna kapitału osiągnie -10 635 tys. zł.

Marża odsetkowa Banku na koniec 2023 roku wyniosła 5,58% wobec minimalnego poziomu 2,00% określonego przez Bank.

Podstawową stawką wykorzystywaną przez Bank do oprocentowania produktów opartych o oprocentowanie zmienne jest WIBOR. W związku z tym w Banku opracowano rozwiązania na wypadek zastąpienia tego wskaźnika innym na wypadek zaprzestania jego publikacji. W stosunku do depozytów terminowych preferowane jest oprocentowanie stałe oraz ze względu na zmienność stopy procentowej stosunkowo krótkie terminy zapadalności. W tym przypadku wysokość oprocentowania produktów bankowych, zarówno kredytowych jak i depozytowych, ustalana jest w oparciu o analizę marży odsetkowej oraz ofertę banków konkurencyjnych.

Bank jest dostosowany technicznie do wprowadzenia produktów opartych o WIRON.

5. Ryzyko walutowe

W ramach ryzyka rynkowego w Banku wyodrębniono ryzyko walutowe. Bank minimalizuje narażenie na ryzyko rynkowe poprzez stosowanie zasady domykania pozycji walutowych do wartości limitów zarówno całkowitej pozycji walutowej, jak i ustalonych dla poszczególnych walut. Dzięki takiej polityce wynik finansowy Banku jest mało wrażliwy na wahania kursów walut obcych na rynku, wyznaczone limity pozwalają jednak na generowanie znaczących przychodów z tytułu pozycji wymiany i sprawne przeprowadzania rozliczeń w walutach obcych.

6. Ryzyko operacyjne

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zabezpieczenie przed poniesieniem dodatkowych kosztów wynikających z niewłaściwych procesów i procedur przyjętych w Banku, nieprawidłowych lub wadliwych systemów przyjętych w określonych procesach lub procedurach. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym ma na celu utrzymanie bezpieczeństwa Banku i jego zasobów na akceptowanym poziomie ryzyka oraz zapewnienie jakości działania Banku na poziomie gwarantującym utrzymanie osiągniętej pozycji rynkowej.

W celu minimalizacji tego ryzyka Bank monitoruje obszary mogące być zagrożeniem dla działalności oraz rejestruje wszystkie niepożądane incydenty, które następnie poddawane są analizie. W zależności od wyników przeprowadzonej analizy podejmowane są odpowiednie działania tj. uaktualnienie/zmiana obowiązujących procedur, szkolenie kadr itp.

Bank sukcesywnie wdraża rozwiązania ograniczające ryzyko operacyjne oparte o wypracowane standardy rynkowe oraz zmiany organizacyjne mające na celu zachowanie ciągłości działania. Ponadto Bank aktywnie włącza się w organizowanie kampanie edukacyjno-informacyjne dla klientów z zakresu bezpiecznego korzystania z bankowości internetowej, mobilnej oraz bezgotówkowych form płatności, jak również okresowo kieruje do klientów Banku komunikaty ostrzegające o najnowszych formach wyłudzeń.

7. Ryzyko braku zgodności

W 2023 roku nie odnotowano istotnych niezgodności z przepisami prawa, które skutkowałyby powstaniem znacznych strat. W związku z powyższym jak i wysokim stopniem pokrycia potencjalnych strat w ramach ryzyka operacyjnego alokowanym na ten cel kapitałem, ogół działań podejmowanych w ramach zarządzania zgodnością uznaje się za wystarczający.

8. Ryzyko cenowe

Ryzyko cenowe w Banku Spółdzielczym w Brodnicy nie występuje.

9. Ryzyko bancassurance

W zakresie bancassurance Bank przyjął model biznesowy, którego celem jest sprzedaż produktów ubezpieczeniowych poprzez Pośrednika – Spółkę BS Partner w przypadku ubezpieczeń indywidualnych oraz na podstawie umowy z zakładem ubezpieczeń produktów ubezpieczenia grupowego. Bieżący nadzór nad działalnością Spółki sprawuje powołana w kwietniu 2023 roku trzyosobowa Rada Nadzorcza.

C. Zarządzanie adekwatnością kapitałową

1. Zasady i cele zarządzania adekwatnością kapitałową

Zarządzanie adekwatnością kapitałową ma na celu utrzymywanie posiadanych przez Bank kapitałów na poziomie nie niższym niż wymagany przez zewnętrzne i wewnętrzne regulacje. Regulacje te uzależniają wymagany poziom kapitałów od skali działalności i podejmowanego przez Bank ryzyka. Mając na uwadze powyższy cel Bank regularnie:

- 1) identyfikuje ryzyka istotne z punktu widzenia swojej działalności,
- 2) zarządza ryzykami istotnymi,
- 3) wyznacza kapitał wewnętrzny, który zobowiązuje się posiadać na wypadek materializacji ryzyka,
- 4) kalkuluje i raportuje miary adekwatności kapitałowej,
- 5) dokonuje alokacji kapitału wewnętrznego na obszary biznesowe dla celów analiz rentowności,

- 6) ogranicza poziom niezbędnego kapitału wewnętrznego poprzez system limitów dla poszczególnych obszarów działalności,
- 7) porównuje potrzeby kapitałowe z kapitałem posiadanym,
- 8) integruje proces oceny adekwatności kapitałowej z procesem opracowywania Strategii Banku, planów finansowych i sprzedażowych,
- 9) prognozuje miary adekwatności kapitałowej w celu określenia możliwości rozwoju swojej działalności.

2. Fundusze własne

Fundusze własne obliczone zgodnie z wymogami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego wzrosły z poziomu 224 894 tys. zł na koniec 2022 roku do kwoty 280 827 tys. zł na dzień 31 grudnia 2023 roku. Wartość funduszy własnych w przeliczeniu stanowiła równowartość ponad 64 588 mln euro i była wystarczająca dla zapewnienia bezpieczeństwa działalności Banku.

W strukturze funduszy własnych Banku największą część stanowi fundusz zasobowy. Jego wartość na dzień 31.12.2023 roku wyniosła 272 260 tys. zł. Fundusz zasobowy jest tworzony w zasadniczej części z odpisów z zysku netto. Ponadto, na podstawie decyzji KNF z 8 grudnia 2015 roku, do funduszy własnych uzupełniających TIER II zaliczane są środki pochodzące z wyemitowanych obligacji podporządkowanych w kwocie 5 183 tys. zł. (pomniejszone o wartość amortyzacji).

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego w 2023 roku nie uległ zmianie i wynosił 1 230 tys. zł.

Tab. 5. Struktura funduszy własnych na 31 grudnia 2023 roku przedstawiała się następująco (w tys. zł):

Kategoria	2023 rok	2022 rok
Fundusz udziałowy	4 345	3 569
Fundusz zasobowy	272 260	214 650
Fundusz rezerwowy	623	623
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	1 230	1 230
Fundusz z aktualizacji wyceny	-2 620	-2 622
Zobowiązania podporządkowane zaklasyfikowane do TIER II	5 183	8 182
Pozycje zwiększające wartość funduszy własnych (zweryfikowany wynik roku bieżącego)	0	0
Pozycje pomniejszające fundusze własne (strata z lat ubiegłych banku przejmowanego)	0	0
Fundusze własne razem	280 827	224 894

3. Wymogi kapitałowe i współczynnik kapitałowy banku

Ze względu na przyjęty w strategii profil działalności Banku, w którym działalność handlowa nie występuje, a pozycja walutowa jest ograniczona do poziomu nieprzekraczającego 2% funduszy własnych, w Banku na poziomie regulacyjnym występuje jedynie wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego oraz ryzyka operacyjnego.

Współczynnik kapitałowy Banku obliczony na dzień 31.12.2023 roku wyniósł 25,94%, wobec 25,04% na koniec roku poprzedniego. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego wyniósł 72 000 tys. zł, natomiast wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyniósł 14 177 tys. zł.

Dodatkowo wyznaczany jest wewnętrzny wymóg kapitałowy obejmujący ryzyka nie ujęte w rachunku współczynnika kapitałowego filaru I, a uznane przez kierownictwo Banku za

faktycznie wpływające na poziom ekspozycji Banku na ryzyko. Na potrzeby oszacowania dodatkowych wymogów kapitałowych wykorzystuje się wyniki przeprowadzonych testów nadzorczych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi. W wyniku jednego z testów (test ryzyka stopy procentowej) stwierdzono, iż obniżenie krzywej dochodowości o 200 pkt bazowych dla aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę dochodu wpłynie na spadek wyniku o 28 931 tys. zł. Sytuacja ta jest spowodowana między innymi wielkością stóp procentowych na rynku. W związku z powyższym oraz zgodnie z par. 19 Instrukcji wyznaczania wew. wymogu kapitałowego powstał dodatkowy wymóg z tytułu ryzyka stopy procentowej w wysokości 6 521 tys. zł. Za dodatkowy wymóg uznaje się kwotę przekroczenia 50% alokowanego kapitału powyżej oszacowanego spadku wyniku odsetkowego spowodowanego równoległym przesunięciem krzywej dochodowości o +/-200 pkt. bazowych.

Współczynnik kapitałowy z uwzględnieniem dodatkowego wymogu kapitałowego wyniósł 24,12%.

IV. DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA

A. Działalność kredytowa

Działalność kredytowa jest głównym źródłem przychodów Banku. W swojej ofercie Bank posiada między innymi następujące produkty kredytowe:

- a. kredyty komercyjne dla przedsiębiorstw:
  - o kredyt w rachunku bieżącym,
  - o kredyty obrotowe i inwestycyjne,
  - o kredyty płatnicze,
  - o kredyty pomostowe,
- b. kredyt preferencyjne z dopłatami z ARiMR i BGK;
- c. kredyty dla klientów prywatnych:
  - o limit kredytowy w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym,
  - o limit debetowy w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym,
  - o kredyty mieszkaniowe,
  - o kredyty gotówkowe,
  - o kredyty hipoteczne;
- d. pożyczka hipoteczna.

Mając na względzie sytuację makroekonomiczną, a także obecny portfel aktywów Bank prowadził konserwatywną politykę udzielania nowych kredytów. W Banku obowiązują zasady mające na celu podniesienie rentowności udzielanych kredytów poprzez wprowadzenie minimalnej marży odsetkowej dla kredytów gospodarczych oraz stosowania do oprocentowania kredytów stopy referencyjnej Banku.

B. Charakterystyka udzielanych gwarancji

Bank udzielał gwarancji złotych oraz w euro. Przy udzielaniu gwarancji bankowych Bank stosował analogiczne procedury jak przy udzielaniu kredytów.

Na koniec grudnia 2023 roku kwota gwarancji udzielonych przez Bank wynosiła 1 735 tys. zł, z kwoty tej 1 524 tys. zł stanowiły gwarancje udzielone w złotych, a równowartość 211 tys. zł gwarancje udzielone w euro.

Bank nie udzielił w 2023 roku żadnych poręczeń lub gwarancji jednemu podmiotowi (lub jednostkom zależnym), których łączna wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych.

C. Depozyty

Działalność depozytowa prowadzona jest przez jednostki handlowe (Centra Biznesowe, Oddziały i Oddziały Operacyjne) Banku. W 2023 roku dostępna była także możliwość składania depozytów za pomocą systemów bankowości elektronicznej.

Bank oferuje swoim klientom złote rachunki bieżące i pomocnicze, rachunki walutowe w EUR, USD, GBP, SEK i NOK rachunki dla osób niepełnoletnich konta młodzieżowe oraz rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe i powiernicze.

Oferta Banku obejmuje również zróżnicowane typy lokat terminowych o stałym i zmiennym oprocentowaniu w złotych i walutach obcych.

W przypadku lokat przekraczających wartość 100 tys. zł w przypadku klientów indywidualnych, i 300 tys. zł. w przypadku klientów instytucjonalnych, klienci mają możliwość indywidualnego negocjowania oprocentowania bezpośrednio w jednostkach operacyjnych Banku. Kształtując ofertę depozytową Bank uwzględnia przede wszystkim potrzeby wynikające z zarządzania płynnością we wszystkich jej przedziałach oraz aktualną ofertę podmiotów konkurencyjnych.

Oferta depozytowa Banku obejmuje także produkty bardziej złożone: lokaty długoterminowe „Fundusz-Oszczędzam”, czy „Konto oszczędnościowe” umożliwiające wpłatę i wypłatę środków w trakcie trwania umowy.

D. Operacje na rynku papierów wartościowych

Nadwyżki finansowe Banku oraz rezerwy środków płynnych, oprócz inwestycji w lokaty międzybankowe, lokowane są także na rynku papierów wartościowych. Bank uczestniczy w rynku wtórnym obligacji skarbowych oraz pierwotnym i wtórnym rynku bonów pieniężnych NBP, międzybankowym rynku papierów emitowanych przez instytucje finansowe oraz niefinansowe.

Ze względu na znaczne nadwyżki wolnych środków finansowych w strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje Departament Skarbu który na koniec 2023 roku podlegał bezpośrednio Prezesowi Zarządu. Zadaniem tej komórki jest zapewnienie bieżącej płynności płatniczej oraz zarządzanie portfelem inwestycji finansowych, a także koordynowanie polityki Banku w zakresie gospodarki gotówkowej w walutach obcych. Realizacja przyjętej przez Zarząd polityki inwestycyjnej, opierającej się na nabywaniu instrumentów dłużnych instytucji charakteryzujących się niskim profilem ryzyka.

E. Działalność rozliczeniowa Banku

W ramach rozliczeń krajowych i zagranicznych, klienci obsługiwani przez Bank mają możliwość korzystania z następujących usług:

- przelewy krajowe,
- płatności zagraniczne: obsługa zleceń importowych i eksportowych w walutach wymiennalnych,
- przelewy transgraniczne,
- polecenia zapłaty,
- akredytywy importowe i eksportowe.

Międzybankowe rozliczenia krajowe oraz rozliczenia zagraniczne prowadzone są w formie scentralizowanej. Wpływa to na podniesienie standardu świadczonych usług i ich bezpieczeństwo. Bank jest bezpośrednim uczestnikiem systemu rozliczeń Elixir prowadzonym przez Krajową Izbę Rozliczeniową S.A. Ponadto w wyniku wprowadzenia do oferty rozliczeń Expres Elixir dyspozycje składane drogą elektroniczną realizowane są zarówno w ramach rozliczeń sesyjnych jak i rozliczeń natychmiastowych. Przepływy z tytułu rozliczeń krajowych rozliczane są poprzez rachunek bieżący prowadzony w Narodowym

Banku Polskim. Rozliczenia zagraniczne Banku prowadzone są za pośrednictwem następujących Banków: BPS S.A., Santander Bank Polska S.A. oraz PEKAO S.A..

Coraz większego znaczenia nabierają kanały dystrybucji elektronicznej. Zlecenia klientowskie składane tą drogą są realizowane całkowicie w Centrali Banku. Udostępniona klientom usługa bankowości internetowej i mobilnej pozwala na składanie zleceń zarówno krajowych jak i zagranicznych. Blisko 85% przelewów składanych w Banku kierowanych jest do rozliczenia za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu. Usługi te wpływają na obniżenie ogólnych kosztów działalności rozliczeniowej Banku.

F. Współpraca z organizacjami finansowymi

Bank bezpośrednio współpracuje z Narodowym Bankiem Polskim, Krajową Izbą Rozliczeniową S.A. oraz SWIFT.

Na rynku międzybankowym współpraca prowadzona jest między innymi z następującymi instytucjami mBank S.A., Santander Bank Polska S.A., BGK, BPS S.A., PEKAO S.A. Za pośrednictwem podmiotów tych, Bank dokonuje między innymi rozliczeń zagranicznych i walutowych, zasileń gotówkowych oraz lokuje w nich czasowe nadwyżki finansowe.

Bank posiada także rachunek papierów wartościowych w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych, Domu Maklerskim BPS S.A., Biuro Maklerskie PEKAO S.A. oraz rachunek powierniczy, mBanku S.A. Za pośrednictwem tych rachunków dokonywane są transakcje dotyczące obrotu papierami wartościowymi, głównie obligacjami skarbowymi, obligacjami komunalnymi i korporacyjnymi oraz certyfikatami depozytowymi.

G. Rozwój usług bankowych

W 2023 roku Bank w dalszym ciągu poszerzał ofertę swoich usług skierowanych zarówno do klientów indywidualnych jak i instytucjonalnych oraz podnosił standard świadczonych usług bankowości elektronicznej.

W ofercie Banku znajdują się karty płatnicze skierowanych zarówno do osób prywatnych jak i klientów biznesowych, jednocześnie Bank umożliwiał klientom skorzystanie z ubezpieczenia transakcji dokonywanych wydawanymi kartami.

Własne wydawnictwo kart płatniczych oraz posiadanie własnej sieci bankomatów wpływają pozytywnie na zmniejszenie kosztów obsługi oraz wzrost przychodów z tej części działalności operacyjnej Banku.

W 2023 roku w ramach rozwoju usług Bank udostępniał klientom między innymi płatności w ramach Google Pay, Apple Pay i Blik (kody i płatności na numer telefonu), możliwość składania wniosków, w tym kredytowych w bankowości internetowej oraz dostęp do usług Profil Zaufany i MojeId.

H. Inwestycje w technologie informatyczne

System informatyczny Banku oparty jest o stabilną bazę danych Oracle. Zastosowanie nowoczesnej bazy danych zapewnia wystarczające wymogi bezpieczeństwa ciągłości działania. W Banku zastosowano także serwery główne pracujące w oparciu o technologię wieloprocessorową IBM.

Bank posiada wdrożoną hurtownię danych, wykorzystywaną w procesie przygotowywania analiz wewnętrznych oraz do obsługi sprawozdawczości wewnętrznej i zewnętrznej. Zastosowane rozwiązania przygotowane przez firmę Asseco Poland S.A. dedykowane specjalnie dla sektora bankowości spółdzielczej, nie umożliwia jednak w pełni zautomatyzowanego pozyskiwania danych niezbędnych zarówno w przygotowaniu informacji

zarządczej z zakresu pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka jak i obowiązków sprawozdawczych wobec NBP, KNF i BFG.

W zakresie rozwoju systemów informatycznych Bank na bieżąco dostosowuje zarówno system operacyjny Banku jak i pozostałe systemy wspomagające do zidentyfikowanych potrzeb. Poprzez stałą współpracę Departamentu Informatyki i Telekomunikacji z pozostałymi komórkami zapewnia się bieżące wsparcie zarówno dla działań sprzedażowych jak i prawidłowego funkcjonowania back office.

Bank posiada zapasowy ośrodek przetwarzania danych co wpływa na znaczną redukcję ryzyka przerw w pracy systemu informatycznego lub też utraty danych.

W zakresie infrastruktury informatycznej Bank przeprowadził między innymi następujące projekty:

1. wdrożenie chat bot na stronie internetowej Banku,
2. migracja aplikacji dotyczącej sprawozdawczości obowiązkowej na rozwiązania chmurowe,
3. uruchomienie usługi płatności BLIK komunikaty T6, dla klienta instytucjonalnego
4. dostarczenie dedykowanej bankowości mobilnej dla klienta w wieku 13-18 lat „Konto Junior”,
5. uruchomienie w systemie transakcyjnym def2500/CBE obsługi kredytów mieszkaniowych w programie „Bezpieczny kredyt 2%”,
6. uruchomienie projektu wdrożenia wielostopniowego logowania dla systemów wykorzystywanych w Banku,
7. wdrożenie systemu IdM - zarządzanie dostępem - system PASK,
8. szkolenia dla pracowników z cyberbezpieczeństwa - 10 edycji w 2023 oraz kwartalne testy socjotechniczne.

V. ORGANIZACJA I POWIĄZANIA KAPITAŁOWE Z INNYMI PODMIOTAMI

A. Podstawy prawne działania banku oraz struktura udziałowców

Bank Spółdzielczy w Brodnicy, zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem KRS 0000051818, jest spółdzielnią i działa w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) Ustawa Prawo spółdzielcze;
- 2) Ustawa Prawo bankowe;
- 3) Ustawa o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających;
- 4) Statut Banku.

B. Fundusz udziałowy

Na dzień 31 grudnia 2023 roku wartość funduszu udziałowego wynosiła 4 443 tys. zł. W ciągu roku nastąpił wzrost wartości funduszu udziałowego o 776 tys. zł. W 2023 roku wypłacono z funduszu udziałowego udziały o wartości 3,9 tys. zł. W tym samym okresie dopłacono 772,2 tys. zł.

C. Zmiany w strukturze udziałowców w 2023 roku

W 2023 roku nie zaszły istotne zmiany w strukturze udziałowców Banku. Nadal dominujący jest udział osób fizycznych. Spośród 778 udziałowców osoby prywatne stanowią 96,40%. Szczegółowy opis struktury udziałowców zawarty został w informacji dodatkowej do sprawozdań finansowych za 2023 rok.

Na koniec 2023 roku udziałowcami Banku było 778 osób w tym:

- 1) 28 osób prawnych;
- 2) 750 osób fizycznych.

Zgodnie ze Statutem Banku wartość jednostki udziałowej wynosi 1300 zł, a wartość wpisowego wynosi równowartość jednego udziału. Zgodnie z prawem spółdzielczym, każdy udziałowiec posiada jeden głos, niezależnie od ilości posiadanych udziałów. Ponadto zgodnie ze Statutem Banku jeden udziałowiec nie może posiadać więcej niż 10 udziałów. Wprowadzone w kwietniu 2016 roku, zmiany w Statucie Banku, umożliwiają Zarządowi wstrzymanie wypłat udziałów, w sytuacji gdy ich wypłata wpływałaby w sposób istotny niekorzystnie na jego sytuację ekonomiczno-finansową, lub aktualną kondycję finansową Banku nie zapewniała bezpieczeństwa prowadzonej działalności. Powyższe zmiany w Statucie, w połączeniu z wpisaniem przez Komisję Europejską udziałów jako instrumentów klasyfikowanych do TIER I umożliwiają zaliczenie środków pochodzących z wypłat na udziały do funduszy własnych bez stosowania ich amortyzacji.

D. Udziały w innych jednostkach

Bank Spółdzielczy w Brodnicy jest akcjonariuszem spółki giełdowej PBS Finanse i posiada 8,07% udziału w jej kapitale zakładowym. Bank jest ponadto akcjonariuszem Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. oraz SGB-Banku S.A. Posiada także udziały w Powiatowym Szpitalu w Chełmży sp. z o.o. Ponadto Bank posiada akcje spółki POLIMEX-MOSTOSTAL nabyte w ramach konwersji długu wynikającego z wcześniej posiadanych obligacji wyemitowanych przez Spółkę. Od 2009 roku Bank jest także w posiadaniu 100% udziałów spółki BS Partner sp. z o.o., której głównym zakresem działalności jest pośrednictwo ubezpieczeniowe. W wyniku przyłączenia BS Ostrołęka, od 2019 roku Bank stał się posiadaczem akcji Polskiego Banku Apeksowego S.A. na poziomie 2,76% udziału w kapitale akcyjnym. Obecnie podmiot ten jest w likwidacji.

VI. PROGNOZY FINANSOWE I PLANY ROZWOJU

Plan finansowy na 2024 rok przewiduje osiągnięcie zysku netto w wysokości 69 469 tys. zł oraz wzrost sumy aktywów do poziomu 3 297 177 tys. zł.

Budując plan finansowy założono:

- zwiększenie sumy aktywów o 8,08%, zwiększenie salda depozytów o 4,27% do poziomu 2 798 673 tys. zł oraz wzrost kredytów o 5,96% do poziomu 1 321 627 tys. zł;
- spadek wyniku z tytułu odsetek o 3 319 tys. zł oraz wzrost wyniku z tytułu prowizji o 570 tys. zł w stosunku do 2023 roku;
- spadek wyniku z działalności bankowej o 2 239 tys. zł, tj. 1,37%;
- wzrost kosztów działania banku o 4 752 tys. zł tj. o 7,55% w stosunku do roku ubiegłego;
- wzrost wartości rezerw celowych o 370 tys. zł w stosunku do 2023 roku.

W 2024 roku Bank będzie kontynuował analizy działania poszczególnych placówek, na podstawie których podejmowane będą decyzje o realokacji lub zamknięciu trwale nierentownych placówek. Analizując otoczenie, Bank będzie identyfikował między innymi możliwości rozwoju terytorialnego prowadzonej działalności. W związku z tym nie wyklucza się otwarcia nowych placówek.

W zakresie rozwoju systemów informatycznych Bank na bieżąco dostosowuje zarówno system operacyjny Banku jak i pozostałe systemy wspomagające do zidentyfikowanych potrzeb. W roku 2023 Bank zakłada:

- 1) wdrożenie voice bota wykorzystującego interfejs głosowy do komunikowania się z użytkownikiem w celu wykonywania operacji dotyczących blokowania oraz odblokowywania bankowości internetowej i mobilnej,
- 2) wdrożenie usług z wykorzystaniem rozwiązań opartych o chat bot na stronie internetowej banku,

- 3) wprowadzenie bankowości kids dla dzieci od 7 roku życia,
- 4) wdrożenie podpisu kwalifikowanego w bankowości internetowej,
- 5) wdrożenie możliwości zawierania ubezpieczeń w bankowości internetowej,
- 6) przeprowadzenie testów penetracyjnych,
- 7) wprowadzenie usługi pay-by-link bluemedia,
- 8) modernizacja sieci bankomatów poprzez wymianę najstarszych urządzeń, instalacja nowych bankomatów z funkcją wpłatomatu,
- 9) udostępnienie klientom banku karty walutowej (USD, EUR),
- 10) rozszerzenie usługi mojeID o kolejne atrybuty, zwiększenie dostępności usługi o kolejne podmioty,
- 11) wdrożenie platformy do obsługi „Contact center” (rozpoczęcie procesu),
- 12) zakup biblioteki taśmowej niezbędnej do archiwizacji danych z systemów bazodanowych,
- 13) utrzymanie systemów, licencji i wsparcia infrastruktury IT,
- 14) utrzymanie systemów produkcyjnych i wspomagających procesy biznesowe.

Zdarzenia po dacie bilansowej

Od dnia bilansowego nie wystąpiły nowe zdarzenia mające istotny wpływ na funkcjonowanie podmiotu.

VII. STRUKTURA ORGANIZACYJNA

A. Struktura władz Banku

Zgodnie ze Statutem, władzami Banku są:

- Zebranie grup członkowskich;
- Zebranie Przedstawicieli;
- Rada Nadzorcza;
- Zarząd.

W Banku powoływane są stałe i doraźne komitety o charakterze decyzyjnym i/lub opiniodawczo - doradczym.

Stałymi komitetami w Banku są:

- Komitet Audytu – wyodrębniony z członków Rady Nadzorczej, pełniący funkcję opiniodawczą/doradczą dla Rady Nadzorczej;
- Komitet Inwestycyjny Banku – pełniący funkcję opiniodawczą dla Zarządu w zakresie inwestycji finansowych;
- Komitet Kredytowy – pełniący funkcję decyzyjną i opiniodawczą dla Zarządu w kwestii transakcji kredytowych.

B. Centrala i jednostki handlowe

W Banku funkcjonuje dwuszczeblowa struktura organizacyjna z wyodrębnioną Centralą, i jednostki handlowe.

Na koniec 2023 roku Bank prowadził swoją działalność operacyjną na terenie kraju poprzez sieć 35 placówek, 2 centra biznesowe oraz Centralę.

Centrala Banku ma siedzibę w Brodnicy przy ul. Kamionka 27.

VIII. DANE DOTYCZĄCE WŁADZ I PRACOWNIKÓW BANKU

A. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej

W 2023 roku Rada Nadzorcza działała w następującym składzie:

- Marek Pesta – Przewodniczący,
- Adam Marciniak – Z-ca Przewodniczącego,
- Barbara Paradowska – Sekretarz,
- Stanisław Antkowiak,
- Hanna Beszczyńska,
- Dariusz Janowicz,
- Zdzisław Nowiński,
- Roman Pytłasiński,
- Tomasz Siekierski,
- Marek Truściński,
- Grzegorz Wójciak.

W Banku funkcjonuje Komitet Audytu, którego na dzień 31 grudnia 2023 roku przedstawiał się następująco:

- Hanna Beszczyńska - Przewodnicząca,
- Grzegorz Wójciak - Sekretarz,
- Zdzisław Nowiński.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku Zarząd Banku funkcjonował w następującym składzie:

- Aleksander Mikołajczak – Prezes Zarządu,
- Sebastian Urbański – wiceprezes Zarządu ds. finansowych, członek Zarządu nadzorujący ryzyko istotne w działalności banku;
- Jacek Teodorski – członek Zarządu ds. handlowych
- Grzegorz Głowacki – członek Zarządu ds. informatyki i innowacji;
- Leszek Mitura – członek Zarządu Dyrektor Zarządzający Departamentem Bezpieczeństwa i Administracji.

B. Pracownicy

Na dzień 31 grudnia 2023 roku zatrudnienie w Banku w etatach wynosiło 291,6. Średni wiek zatrudnionego wynosi 44 lata. Pracownicy Banku w sposób ciągły podnoszą swoje kwalifikacje między innymi poprzez regularny udział w szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych (w roku 2023 zorganizowano łącznie 130 szkoleń).

Brodnica, 11 marca 2024 roku.